

فرهنگ رستنی‌های ایران

اطلس گلها و گیاهان (رستنی‌های) زینتی

پاره چهارم

D-E-F

جلد شانزدهم

تألیف: دکتر هادی کریمی

علم کشاورزی ایران

۱۳۹۱

پیشگفتار

ابر آمد و باز بر سر سبزه گریست بی باده گلبرگ نمی باید زیست
این سبزه که امروز تماشاگاه ماست تا سبزه ما تماشاگر کیست

خیام

در این مجموعه به گیاهان بومی، وارد شده یا غیر بومی اشاره شده است و برای آن است که رستنی مورد نظر برگزیده یا انتخاب گردد.

- هر گیاه دارای لهجه و گویش‌های انگلیسی و فارسی زیاد است ولی یکی انتخاب شده است.
- کلیه جنس‌ها گونه‌های متفاوت دارند و من یک گونه یا کولتیوار را انتخاب نموده‌ام.
- زمانی بر آن شدم که به زبان ترویجی مطالبی درباره گیاهان زینتی بنویسم.
- ابتدا تشخیص دادم که برای اطلاع عموم ابتدا از جنس یا گونه‌های گیاه شرحی کلی نوشته شود و سپس شرح مختصری از گونه مورد نظر یا از کولتیوار گونه زینتی مورد نظر مطالب بطور خیلی خلاصه و ترویجی نوشته شود.
- منظور از چه گیاهی کجا آن است که علاقمندان سریع به محل رویش، آب و هوا، خاک، آب، درجه حرارت، یکساله یا چندساله بودن، آلودگی هوا، محل انتخابی کشت، عرض و طول گیاه، شایستگی برای فضاهای سبز مختلف، خزان کننده یا همیشه سبز، نحوه ازدیاد و بالاخره رنگ گلها و غیره را در چند سطر بیاموزند.
- توجه باید داشت که بعضی از گیاهان هم زینتی، هم دارویی و هم هرز شناخته می‌شوند و در این مجموعه فقط شرح جنس یا گونه کولتیوارهای زینتی، گونه‌ای را به اطلاع علاقمندان با عکس داده شده است.
- در شرح هر گیاه ابتدا شرح مختصری در مورد کلی آن جنس و سپس در مورد گونه مربوطه و بعد از آن در مورد کولتیوار زینتی مربوط به آن گونه قلم رفته است.
- برای کسب اسامی یا لهجه‌ها یا گویش‌های فارسی و حتی انگلیسی رستنی‌های شرح داده شده می‌توان بر فرهنگ رستنی‌های ۵ زبانه ایران جلد اول مراجعه کرد.
- جنس هر کدام از گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده دارای گونه‌های زینتی یا کولتیوار یا واریته‌های مختلف دیگری می‌باشد که اهمیت آنها کمتر از گونه‌های شرح داده شده نیست.

- شرح جملات هر گیاه خیلی ساده و ترویجی نوشته و بیان شده است.
- در این مجموعه سعی شده نام مناسبی از مجموعه گویش‌های فارسی برای گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده انتخاب گردد.
- بعد از جنس در بعضی مواقع spp. گذاشته شده است که دال بر چندین گونه از جنس ذکر شده را می‌دهد و در صورتی که sp. باشد یک تک گونه را می‌رساند.
- گویش‌های فارسی بکار رفته در مورد گیاهان مختلف زینتی پیشنهادی متناسب با لهجه‌های متداول کشور است که در فرهنگ رستنی‌های ایران جلد اول منعکس شده است.
- چون بیشتر گیاهان زینتی نام فارسی ندارند، لذا درصدد برآمدیم که نام‌های انگلیسی آنها را حتی‌المقدور منعکس نماییم تا شاید بتوان روز و روزگاری از آنها استفاده نمود.
- بعضی گیاهان زینتی که جلو آنها خالی می‌باشد گرچه اسم علمی آنها در بین گل‌کارها و گل فروشی‌های متداول است ولی اینجانب نام آنها را منعکس نکردم.
- هر جنس گیاه به تنهایی دارای واریانت یا کولتیوارها و دورگ‌گیری‌های متعددی است که جهت جلوگیری از ابهام از بردن نام و شرح آنها امتناع یا خودداری گردیده است.
- هرس و آبیاری در موقع رشد و هرس به منظور فرم دادن گیاهان لازم است.
- f معنی فرم است.
- هرس در هر گیاهی می‌توان انجام داد تا گیاه پرپشت بدست آورد و شاخه‌دهی آن زیاد گردد.
- آبیاری در گلدان به اندازه کافی در فصل رشد باید داده شود.
- اسامی انگلیسی یا به جنس یا به گونه تعلق دارد.
- یک نمونه از چندین نمونه گیاه یا کولتیوار شرح داده شده و از بقیه ذکر نشده است.

هادی کریمی

زمستان ۱۳۹۰